

'INGEKAPSELDE AMBTENARIJ DOODT VITALITEIT'

Dertien trok op een zaterdagse namiddag naar het stedelijk museum van Kortrijk. Gezel was Gery Van Tendeloo, bezieler en drijvende kracht achter het Liebaert Projects. We confronteren de hedendaagse voorzitter van een kunsthalle-in-opbouw met het 'historische' kunstpatrimonium. Een eigen visie.

Educatie, conservatie en presentatie. Dat zijn de drie grote pijlers waarop een museum moet gestoeld zijn. Het educatieve moet de hedendaagse mens en vooral de jongeren leren de kunst van toen te begrijpen. Het historische geheugen is belangrijk om het heden te verstaan. Dat is enkel mogelijk door het bewaren, of conserveren van het culturele erfgoed. Maar hoe je daar mee omgaat, hoe je het tentoonstelt, dat bepaalt de levendigheid van een museum. Een stedelijk museum als dit laat zich te veel leiden door een zekere lokaliteit, maar dat is te beperkt. Door enkel de lokale kunstenaars uit een bepaalde periode te tonen, doe je onrecht aan de totaliteit. Kunst is niet begrensd, vroeger niet en vandaag zeker niet. Je moet als conservator de lokale kunstenaars confronteren met de totaliteit van die periode. Dus moet je representatieve werken van die tijd laten communiceren met elkaar. Vandaag communiceert de kunstenaar met zijn publiek via internet en galerijen. Met de werken uit een museum kan je dat uiteraard niet, want de meeste kunstenaars zijn reeds lang overleden. Net daarom is het zo belangrijk dat je de werken onderling confronteert. Ik zeg niet dat je die werken daarom moet hebben, dat is onmogelijk. Maar je kan ze als conservator wel lenen bij andere musea. Dat impliceert een zekere mobiliteit, een niet krampachtig vasthouden aan deze verstarung. Een thematisch kaderen van kunstwerken, via bijvoorbeeld overzichtstentoonstellingen doet het werk alle eer aan. Kunst is historisch geëvolueerd vanuit religiositeit, naar portretten voor de gegoede burgerij. Later kwamen de landschapsschilders, nog later de impressionisten, enzovoort, tot de hedendaagse kunst. Er is een filosofie mee gemeind, die moet je respecteren. En Kortrijk kan niet de pretentie hebben al die werken uit die periodes te hebben.

Sacraal

Elk kunstwerk, oud of hedendaags, verdient getoond te worden in de beste omstandigheden, zodat het tot zijn recht kan komen. Uiteindelijk moeten we toegeven dat de sacraliteit dat een bepaald object krijgt komt uit de manier waarop je het voorstelt. Die kleine schilderijtjes in deze vitrines lijken wel de kunst op sterk water te zetten. Er hangt een sterke formogeul aan vast. Die werkjes 'hingen' vroeger in de salons, wel 'hang' ze dan. Vitrine is een sakralisatie en geen enkele sakralisatie is interessant. Kunst moet je kunnen aanraken. Dit kader is te determinerend voor deze kunst. Er staan hier stoeltjes tussen de werken die er helemaal niks mee te maken hebben. Als ze een uitnodiging zijn om te gaan zitten dan moet je zo niet museaal presenteren, want dan gaat geen mens zitten. Haal ze weg, maak de ruimte leeg, zodat de werken centraal staan. En als dit impliceert dat je een lege ruimte hebt, wel dan zij het zo. Ook dat is dynamiek creëren. Ik moet erkennen dat dit museum een zekere soberheid bewaart, het staat niet volgepropt. Ik denk dat ze hier slagen in hun conserverende en educatieve functie, maar in het presenteren maken ze hun rol niet waar. Kortrijk is een beperkt provinciestadje, je kan niet enkel plaatselijke iconen gaan collectioneren. Er hangt een hele tendens aan vast, geen enkel kunstenaar staat alleen in een periode. En als een enkel historisch kunstverleden er dan toch in slaagt een bepaalde dynamiek op te wekken, dan moet je dat respecteren en zeggen: dit is allemaal van deze kunstenaar. En zo afficheren ook. In het andere geval moet je differentiëren en durven selecteren volgens kwaliteit. Kwaliteit zal zich altijd boven alles stellen, een museum mag dat niet confronteren met het slechte. Een museum moet leren vanuit het goede het slechte te herkennen.

BEZOEKERSPROFIELEN STEDELIJKE MUSEA

1980	1990	2000
8.810	10.600	12.214

HET AANTAL BEZOEKERS VAN DE STEDELIJKE MUSEA STUIGT BINA DE HELFT VAN HET PUBLIEK KOMT VIA GROEPSBEZOEKEN. MET 3.300 BEZOEKERS VORMEN DE SCHOLEN DE GROOTSTE GROEP. OPEEN ENKELE UITZONDERING NA, ZIJN HET ALLE SCHOLEN UIT WEST-VLAANDEREN.

Ambtenarij

De vitaliteit die hedendaagse kunst heeft moet ook kunnen leven binnen een museum. Je kan je op die manier ook profileren. Vandaag tonen we deze periode en binnen drie maanden een andere. En dat houdt soms in dat je veel niet moet tonen. Een klein, representatief werkje zegt soms meer dan een hele reeks. Hedendaagse kunst kan je niet in eenzelfde ruimte confronteren met de rest van het museum. Probeer dat dus niet, dat is een aparte materie met levende kunstenaars. Die moet je loslaten op een ruimte. Kunst voelt zich het best vanuit zichzelf. Er mogen geen schotten zijn tussen de verschillende kunstvormen. De Tackoren leunt hiertegen, maar er is geen interactie. Hoe willen we in deze stad oort iets bereiken als we vastzitten in een kastensysteem. De ambtenarij in onze musea doodt de vitaliteit. Laat ons een thematiek aanbrengen en uitwerken, niet alleen met de beperktheid van de eigen collectie maar met de hulp van andere instituten. Creëer homogeniteit, eenheid. Nu heb je geen discussie, nu moet je ondergaan.